

ЯВЛЕНИЕ III.

Ясѣновъ (самъ.)

Когато сичкиятъ свѣтъ казва, че е време, то и азъ трѣба да кажа „време е.“ Тоя старецъ ми обжрна мозжкитъ наопаки. Азъ и самъ вида, че трѣба да са работи по-скоро; но не зная какъ да са залова за работа. Но готовъ ли е народътъ? Ще ли той да ни посрѣшне братски и да са придружи съ насъ, или ще да помага на турците да ни изловатъ? Я погледайте какво става по бѣлгарските градове. На която страна и да погледашъ, то на сѣкаде видишъ само едни убийства, ненависть и гнусави измѣни, — кръстените турци сѣ по-лошави и отъ некръстените. А послѣ сичкото това кой може да очѣква добро? Сичко е у насъ укаляно, сичко е развадено: хората са хранатъ само съ вражда и джхатъ съ ядовита утрова единъ противъ други. Младите не почитатъ старите, а старите гонатъ младите и, съ помощта на турците, подкосяватъ тѣхниятъ животъ и тѣхната младостъ; братъ бѣга отъ брата си, синъ отъ баща си, зетъ отъ дѣда си; чорбаджиите сѣ станале предатели, изѣдници и душегубци; младиятъ чапкънинъ е станалъ шпионинъ; жената предава мжжътъ си, за да спаси дѣцата си; поповете продаватъ стадото си, за да угоятъ шкембетата си; владиците мислатъ само за пари, за олане и за развратъ. Сичко е криво, освѣнъ гнусотата, — гнусотата е на своето мѣсто! Дорде тия работи са не оправатъ, то никакви чети нѣма да ни помогнатъ. Бѣдниятъ нашъ народъ още много кръвн трѣба да пролива, дорде той изкупи грѣховете на своите прадѣди, които го продадоха на турци и на фанариоти съ своите несжгласия. Асѣне, Асѣне, ако би ти излѣзалъ изъ гробътъ и ако би погледалъ на своите синове и на своята земя, то не щеше и да ги познаешъ; ти щеше да заплачешъ заедно съ осиротѣлите сирачета. При тебе нашата земя цвѣтѣше,